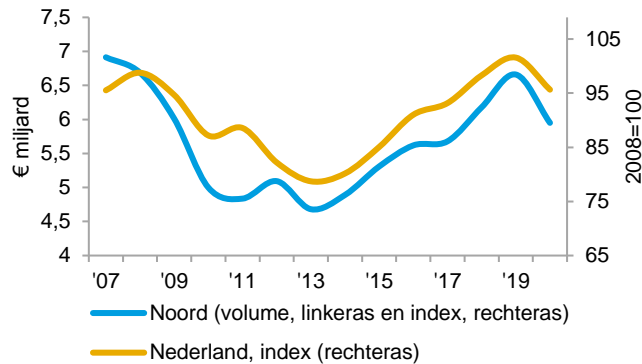

Samen met het EIB brengt Bouwend Nederland op BouwActueel alle relevante economische markt- en bedrijfsvoeringsinformatie voor leden bijeen. De website biedt inzicht in recente ontwikkelingen, prognoses en kengetallen bedrijfsvoering. Dit betreft zowel landelijke informatie als informatie voor de regio. Deze kwartaalrapportage biedt u inzicht in actuele economische ontwikkelingen voor uw regio en deelsector. Meer informatie vindt u op www.bouwendnederland.nl/bouwactueel.

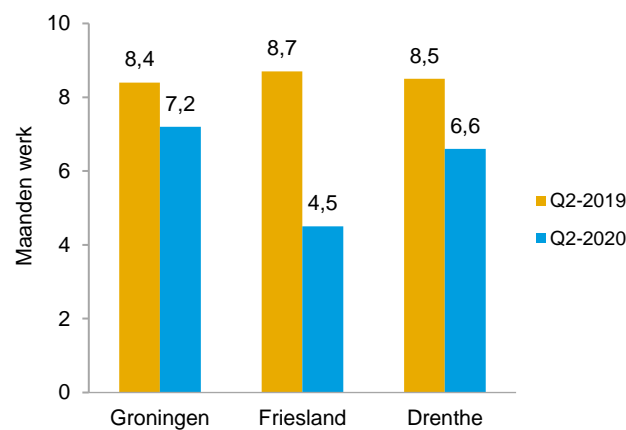
Ontwikkeling bouwproductie

Bouwproductie krimpt met 10,5%
De bouwproductie in regio Noord krimpt dit jaar sterk met 10,5%. Hiermee komt het totale bouwvolume voor de regio uit op € 5,9 miljard. Met name de woningbouw en de utiliteitsbouw in de regio krijgen dit jaar te maken met een sterk dalende productie. Deze daling is het gevolg van eerder opgetreden aanbodrestricties door het beleid rond stikstof en PFAS en de recente uitbraak van de coronacrisis.

(Alle productiebedragen zijn in prijzen van 2018)

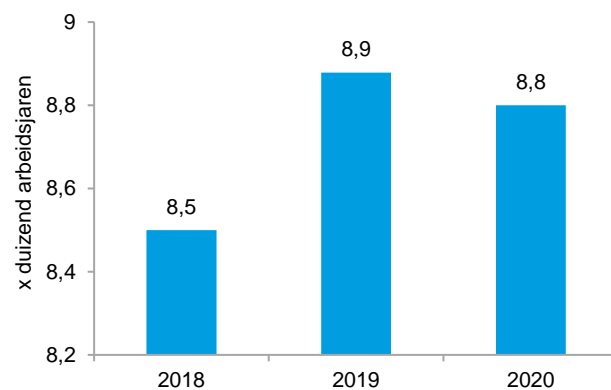
Orderportefeuilles

Werkvoorraad per saldo afgenomen

De werkvoorraad van bouwbedrijven in de regio Noord nam in het tweede kwartaal van dit jaar sterk af ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Per saldo hadden de bouwbedrijven 7,3 maanden minder werk. De sterkste daling vond plaats in de provincie Friesland. Hier nam het werk af met 4,2 maanden. In Drenthe daalde het werk met 1,9 maanden en in Groningen met 1,2 maanden.

Ontwikkeling werkgelegenheid

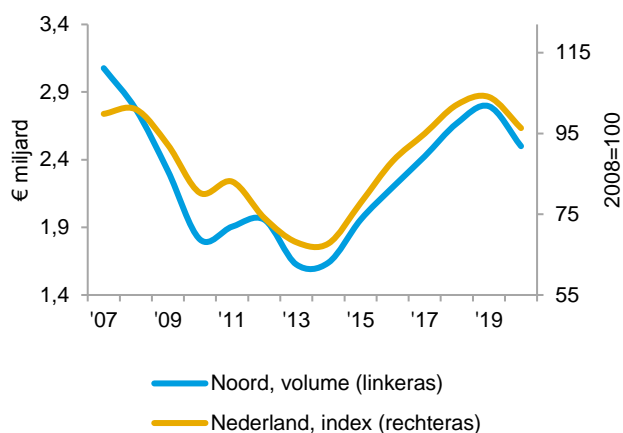

Lichte afname werkgelegenheid
De werkgelegenheid in de regio Noord neemt dit jaar licht af ten opzichte van vorig jaar. Het aantal arbeidsjaren wordt voor dit jaar geraamd op 8.800. In 2019 betrof het arbeidsvolume nog 8.900 arbeidsjaren.

(Het betreft hier de werkgelegenheid van de uitvoerende bouw)

Ontwikkeling woningbouwproductie

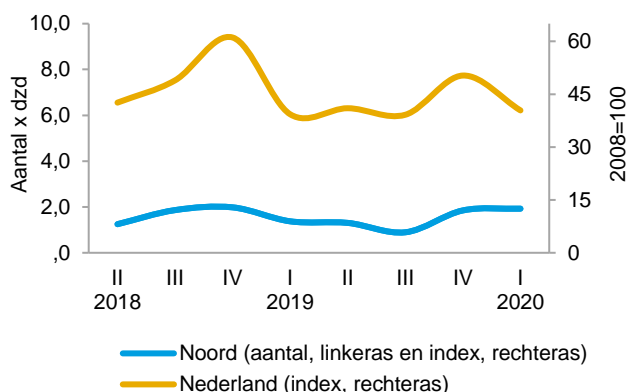

Woningbouw krimpt met 10,5%*

Na een lange periode van sterke (maar afzwakkende) groei, krimpt de woningbouwproductie in de regio Noord dit jaar naar verwachting met 10,5%. Het totale bouwvolume voor de woningbouw in de regio komt hiermee uit op € 2,5 miljard. In vergelijking met de woningbouwproductie in de andere regio's, presteert regio Noord onder het gemiddelde.

* Nieuwbouw, herstel en verbouw, onderhoud

Aantal vergunningen woningbouw

Afname vergunningen woningbouw

In 2019 was sprake van een terugloop in het aantal verleende vergunningen voor woningen in verband met het beleid rond stikstof en PFAS. In dat jaar werden voor ongeveer 5.400 woningen vergunningen verleend, 23% minder dan het jaar daarvoor. In het eerste kwartaal van 2020, voor de uitbraak van de coronacrisis en de daarop gebaseerde overheidsmaatregelen, trok het aantal verleende vergunningen weer aan.

Woningbouwproductie per provincie

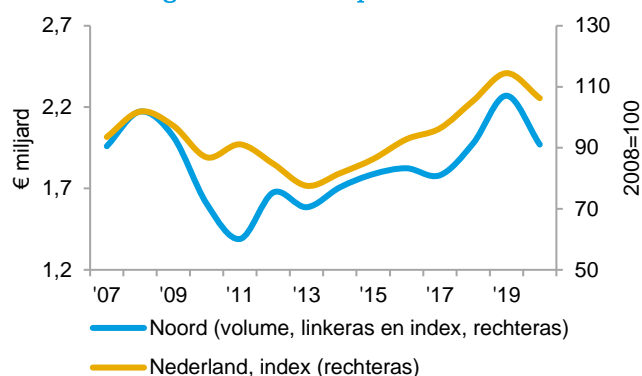
	Volume, € miljoen			Jaarlijkse verandering, %	
	2018	2019	2020	2019	2020
Groningen	922	980	930	6,5	-5
Friesland	1.045	1.060	935	1,5	-12
Drenthe	702	755	635	7,5	-16
Totaal	2.669	2.795	2.500	4,5	-10,5
Nederland	29.275	29.875	27.475	2	-8

Negatieve groeicijfers woningbouw op provinciaal niveau

De cijfers voor de afzonderlijke provincies in de regio laten zien dat de woningbouwproductie in elke provincie sterk afneemt. De grootste daling treedt op in Drenthe (-16%), tevens de kleinste provincie in de regio. In Friesland neemt de productie naar verwachting af met 12% en in de provincie Groningen met 5%. Vorig jaar was er nog sprake van een sterke groei in de woningbouw, met groeicijfers variërend tussen 1,5 en 7,5%.

Ontwikkeling utiliteitsbouwproductie

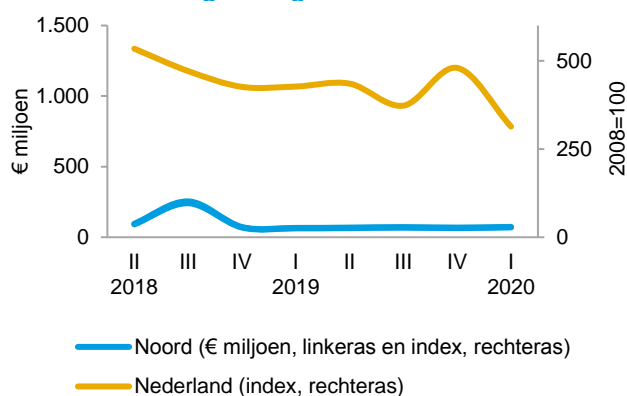

U-bouw krimpt met 13%*

Ook in de utiliteitsbouw wordt dit jaar een sterke daling van de productie verwacht. De productie in de regio neemt dit naar verwachting af met 13%, twee keer zoveel als de afname van de productie op landelijk niveau. Het totale bouwvolume voor de utiliteitsbouw in de regio wordt geraamd op ruim € 1,9 miljard.

* Nieuwbouw, herstel en verbouw, onderhoud

Bouwvolume vergunningen utiliteitsbouw

Afname vergund volume

Het vergunde volume voor de u-bouw betrof in 2019 € 261 miljoen. In 2018 betrof het bouwvolume van vergunningen nog € 485 miljoen, mede door het grote vergunde volume in het derde kwartaal van 2018. Sinds het vierde kwartaal van 2018 tot en met het eerste kwartaal van 2020, betrof het vergunde volume op kwartaalbasis ongeveer € 65 miljoen.

*Prijsniveau 2018

Utiliteitsbouwproductie per provincie

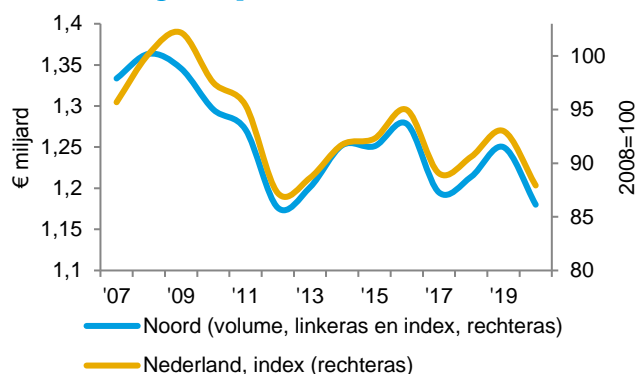
	Volume, € miljoen			Jaarlijkse verandering, %	
	2018	2019	2020	2019	2020
Groningen	743	955	815	28,5	-14,5
Friesland	826	880	785	6,5	-11
Drenthe	408	435	370	6,5	-15
Totaal	1.977	2.270	1.970	15	-13
Nederland	21.100	22.700	21.250	7,5	-6,5

Sterke productiedalingen op provinciaal niveau

Alle provincies in het noordelijk landsdeel worden naar verwachting geconfronteerd met een dalende bouwproductie van utiliteitsgebouwen. In Drenthe neemt de productie af met 15% en in Friesland met 11%. In Groningen, de grootste provincie in de regio, neemt de productie af met 14,5%, terwijl hier in 2019 nog sprake was van een sterk groeiende productie (+28,5%).

Ontwikkeling infraproductie

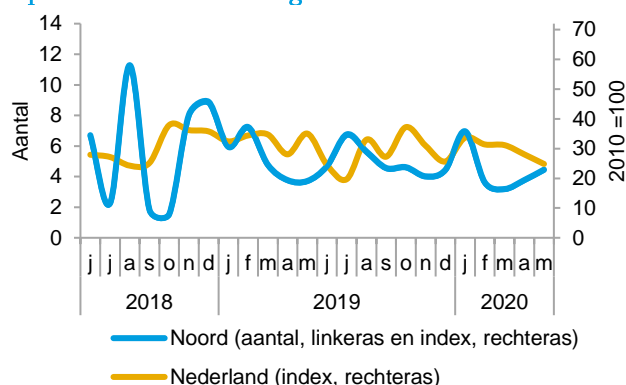

Infraproductie* krimpt met 5,5%

Evenals bij de productie van de woning- en utiliteitsbouw, wordt dit jaar een daling van de infraproductie verwacht (-5,5%). Echter daalt de infraproductie in de regio, ten opzichte van de hiervoor genoemde deelmarkten, minder sterk en is de ontwikkeling van de infraproductie meer in lijn met de landelijke productieontwikkeling. Het totale volume voor de infra sector in Noord komt uit op ruim € 1,1 miljard, ongeveer 7% van de landelijk infraproductie.

* Nieuwbouw en reconstructie, reparatie en onderhoud

Openbare aanbestedingen

Afname openbare aanbestedingen

In 2019 zijn in totaal 60 infra-projecten openbaar aanbesteed. Dit is 18% minder dan het jaar ervoor. In de periode tot en met mei zijn dit jaar 22 projecten openbaar aanbesteed, dit zijn 14% minder aanbestedingen dan in dezelfde periode een jaar eerder. Tot aan het begin van dit jaar volgde het aantal openbare aanbestedingen een positieve ontwikkeling. In februari en maart trad een daling op in het aantal aanbestedingen, welke zich in het tweede kwartaal lijkt te herstellen.

Infraproductie per provincie

	Volume, € miljoen			Jaarlijkse verandering, %	
	2018	2019	2020	2019	2020
Groningen	416	430	410	3,5	-4,5
Friesland	411	425	400	3,5	-6
Drenthe	387	395	370	2	-6,5
Totaal	1.214	1.250	1.180	3	-5,5
Nederland	16.825	17.250	16.350	2,5	-5

Afnemende infraproductie op provinciaal niveau

De productieramingen vertonen over de gehele linie een eenduidig beeld. In alle provincies wordt een daling van de infraproductie verwacht van ongeveer 4,5 tot 6,5%. In Drenthe neemt de infraproductie procentueel het meest af met 6,5%. In Friesland is er sprake van een afname van 6% en in Groningen van 4,5%.